

Útdráttur

Meginmarkmið ritgerðarinnar er að draga fram og fjalla um kenningar og líkön fræðimanna um fyrirtækjastjórnun, sem stjórnendur þekkingarfyrirtækja þurfa að huga að vilji þeir geta mætt kröfu hagsmunaðila fyrirtækisins um aukinn hagnað. Aðallega er hugað að þekkingarfyrirtækjum sem stödd eru á þriðja eða fjórða hluta svokallaðs æviskeiðsferils og hvað þau þurfa að gera til að auka hagnað sinn frá ári til árs. Tilgangurinn er að tengja slíkar kenningar og líkön um stjórnun þekkingarfyrirtækja við niðurstöðu raundæmisrannsóknar einhvers þekkingarfyrirtækis sem ætla má að sé statt á þriðja eða fjórða hluta æviskeiðsferilsins. Fyrir valinu varð Reiknistofa bankanna.

Rannsóknin byggir á greiningu á ýmsum fyrirliggjandi gögnum um fyrirtækið. Þá er stuðst við myndlíkingar sem starfsmenn teiknuðu, niðurstöður hefðbundinnar starfsmannakönnunar sem gerð var í fyrirtækinu og greiningu ársskýrslna nokkurra fjármálafyrirtækja.

Megin niðurstaða fræðilega hluta ritgerðarinnar er sú að vegna skipulags og eðlis þekkingarfyrirtækja sé margt sem bendi til þess að ef vel á að takast til í stjórnun þeirra þurfi stjórnendur að huga að eftirfarandi fimm þáttum í sínum fyrirtækjum: frelsi starfsmanna, samstarfi stjórnenda við starfsmenn; félagsfærni starfsfólks og yfirmanna; umbun fyrir vel unnin störf og sveigjanleika í mótun og framkvæmd stefnu. Niðurstaða spurningakönnunarinnar sýnir að það er ýmislegt sem betur má fara í stjórnun Reiknistofunnar. Myndlíkingarnar sem starfsmenn fyrirtækisins teiknuðu fá upp á yfirborðið ólíka þætti sem þeir telja að einkenni fyrirtækið og erfitt hefði verið að fá fram ella í hefðbundinni spurningakönnunum.

Að lokum er sett fram sú tilgáta að lélegt samband eða upplýsingaflæði á milli stjórnenda og þekkingarstarfsmanna, ásamt lítilli stjórnunarþekkingu stjórnenda, geti leitt til þess að þeir skilji eða skynji ekki raunverulegt ástand í innra og ytra umhverfi síns fyrirtækis án þess að þeir hafi sjálfir nokkra hugmynd um það. Í ritgerðinni er það kallað stjórnblinda hjá fyrirtækjastjórnendum. Afleiðing stjórnblindu í þessum skilningi er sú að þeir geta verið vanhæfir til að stjórna og taka á brotalömum í rekstri sinna eigin fyrirtækja.